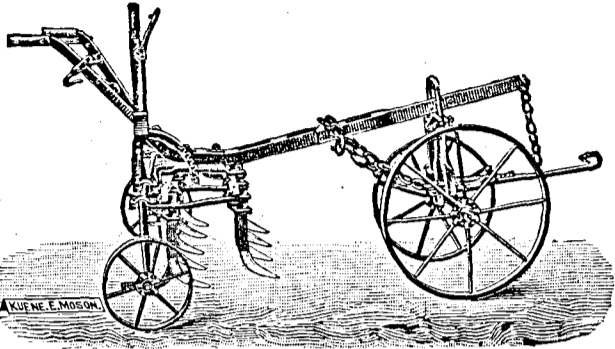

ERDÉLYI GAZDA

KÜHNE E. hazánk legrégebb mező-**MOSONBAN**
gazdasági gépgyárában

elismert gondos kivitelben készülnek:

Egy és többvasu aczélekék,
rét- és szántóföld-boronák,
hirneves szabadalmazott tolókeres

Mélyítő és porhanyító eszközök
a tavaszi szántás helyettesítésére.

„**MOSONI DRILL**“ sorvető-
gépek.

Uj!

Burgonyamivelő eszközök,
Francia szőlőmivelő eszközök.

A vetőmag előkészítésére

Rosták, Konkolyozók, Centrifugák, stb.

Főraktár:

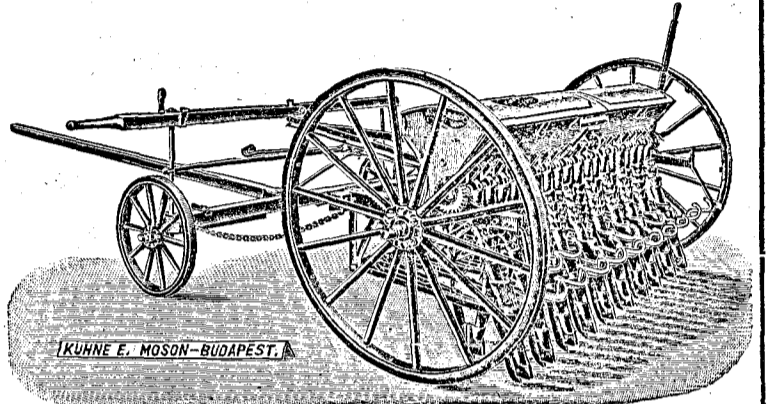
Fiókraktár: 1672

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Temesvár, Gazdaudvar.

Állandó bizományi raktár:

MÁRTON IGNÁCNÁL KOLOZSVÁR, FERENCZ-JÓZSEF-ÚT 3.

Lónyiró ollók,

Marhanyiró ollók,

Ló- és marhanyiró gépek „**HELIOS**“

istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek

legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

Ujabb gyártási ágazatok felölelése és régiék felhagyása
miatt a következő rendkívül olcsó árak mellett szállítok

EKÉKET

1 vasu ekék R. 10. M. k. 20, 3 vasu ekék III. számú K. 60.

1 „ „ R. 14. M. k. 35, 3 „ „ II. számú K. 50.

1 „ „ D. 14. M. k. 35, 3 „ „ I. számú K. 45.

1449 Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár VI., Váci-körút 59.

Gyár: Pozsony. — BUDAPEST. — Gyár: Pozsony.

Bükkfa-Szén

Gróf Teleki László Gyula

erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u. p. Nagy-Iklód.

Retegi sz. v. v. állomáson waggonba rakra, a legolcsóbb napi áron waggonszámra beszerezhető.

Szívógázmotorokhoz és egyéb gazdasági használatra kisebb mennyiségben is. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy pedig zsákot kérünk küldeni. 1423

Mezőgazdasági Hitelbank Részvénytársaság

BUDAPEST, V., Báthory-u. 5.

Telefon (interurbán)
75-94. 75-95.

Bankosztály

Távíráti cím:
„Erőtelefon.“

A legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokosoknak **törlesztéses jelzálogkölcsönt** és birtokosoknak, bérlőknek és gazdatiszteknek rövid és hosszú lejáratu olcsó váltóhitelt nyújt. Sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre kölcsönöket folyósít a legmagasabb arányig,

Áruosztály.

1650 II.

TAKARMÁNYNEMŰEK: Védjegyzett „**KISBÉR**“ czukortakarmány, melasse kölesönhordókban, finom és durva korpa, olajpogácsák, szárított sörtörköly, répaszelet és szeszmoslák Szirup, fehér tengeri moslák.

MŰTRÁGYAFÉLÉK: Chillsalétrom, superphosphát. Kartellen kívül; thomassalak és trágyafosz, olajok, konók, zsákok és ponyvák, magvak, gazdasági gépek és egyéb gazdasági és technikai cikkek.

Az áruosztály szívesen szolgál mintázott árajánlattal.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, korokolyók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, repavágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített
telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérhá-
zaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület
vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas
összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsö-
nőknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök
közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással
készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as évfolyam.

Gőzcséplőkészletek, 2¹/₂-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb Mezőgazdasági gépek

1458

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-
Premier már használatban.

Vezérképviseelő Erdély, Szatmár- és Mára-
maros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

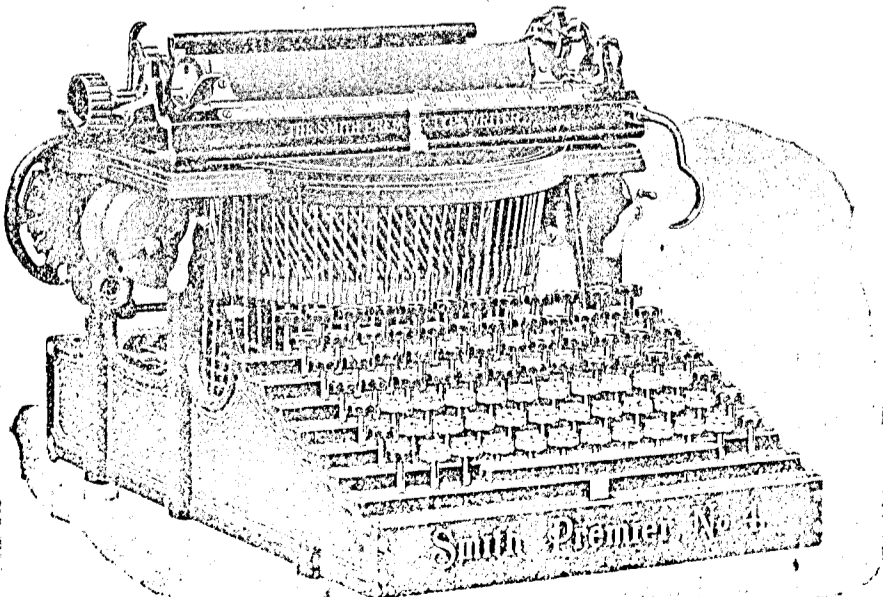
Központ:

Budapest, Andrassy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a
legutányosabb árban elvállalok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
EGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
Gyakorlati gazdatiszti vizsgák.	81
Növénytermelési kísérletek hazarészünkben. <i>Iszlay Sándor, Csia Ferenc, Béli Tivadár.</i>	82
A csontlisztphosphorsavval való trágyázás eredménye.	83
Nedves falaknak szellőzéssel való tökéletes kiszáritása <i>Greif Antal</i> mérnök.	84
Tárca:	
A szerves természet a mezőgazdaságban I.	82
Kisebbszakközlemények:	
Kálitrágyázás zab és lóherekeveréknél. — Rhachitis (angolkór) malacoknál. — Uj bacillus. — A ló patáinak ápolása télen. — Csonthéjas gyümölcsfák trágyázása.	85
Irodalmi szemle:	
Mezőgazdasági kereskedelemtan <i>Sz. Cs. A.</i> — A sertésenyésztés alapvonalai. <i>C. G.</i>	86
Égyes közlemények: 86	
Hirdetések	

Gyakorlati gazdatiszti vizsgák.

Az 1900. évi XXVII. t. c. 25. §. intézkedése szerint, törvényhatóságok, községek, egyházi testületek, egyházi személyek, köz- és magán alapítványok, hitbizományok, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, valamint állampolgárságukra való tekintet nélkül azok a birtokosok, kik állandóan nem laknak az ország területén, úgyszintén a fent említett birtokosok bérlői azon gazdaságaikban, melyek után évenként legalább 3000 K. állami földadót fizetnek, a törvényben felsorolt kivételek mellett folyó év május 1-től kezdve gazdatiszt gyanánt csak okleveles gazdatisztet alkalmazhatnak.

Ámbár a fent jelzett törvény arról is intézkedik, hogy azon gazdasági alkalmazottak, kik a jelen törvény életbeléptekor ezen birtokokon már tényleg gazdatiszti teendőket teljesítettek, — tekintet nélkül előképzettségükre — ugyanazon birtokon, vagy ugyanazon birtokos által továbbra is alkalmazhatók, az oklevéllel nem bíró gazdatisztek körében mindinkább föllépett azon óhajtság, hogy adassék nekik mód gyakorlati gazdasági ismereteik bebizonyítására, illetőleg, hogy egy sikeresen letett gyakorlati vizsga után szerezhessenek oly bizonyítványt, melynek alapján a fent irt törvényben felsorolt birtokokon az 1906-ik év után is akadálytalanul alkalmazhatók legyenek.

Az oklevéllel nem bíró gazdatisztek, a legtöbb gazdasági és gazdatiszti egyesület által támogatott ezen óhajtsága, a földművelésügyi kormány által méltányoltatván, az 1904. évi május 18-án 46001. szám alatt kiadott rendelete folytán megengedte, hogy azon magyar honosságú nem okleveles gazdatisztek, kik a törvény életbeléptetése előtt (1901. évi máj. 1.) legalább 5 évi szolgálatot kimutatni képesek voltak, a fent irt gyakorlati vizsgára bocsáttassanak és annak sikeres letétele után, oly bizonyítványt nyerhessenek, mely az 1900-ik évi XXVII. t. c. 25. §-ában foglalt rendelkezések szempontjából, a m. kir. gazd. tanintézetek végbizonyítványával egyenértékű és tulajdonosa a törvény fent jelzett §-ában felsorolt birtokokon, az 1906-ik év után is akadálytalanul alkalmazható legyen.

Jól megjegyzem itten, hogy ezen bizonyítvány csak az 1900. évi XXVII. t. c. 25. §-ában foglalt rendelkezések szempontjából egyenértékű az okleveles gazdatisztek bizonyítványával; az a gazdatiszti oklevelek más jogelőnyével, mint például képviselőválasztó jogosultsággal törvényhatósági bizottsági tagságnál, az adó kétszeres számítása, stb. nem bír, sem annak tulajdonosa az állami birtokokon nem alkalmazható.

Ezen gyakorlati gazdatiszti vizsgák két ízben, még pedig 1904/5. és 1905/6. évi téli idény alatt tartattak meg. Eredetileg úgy volt tervezve, hogy csak a debreceni gazd. tanintézetnél fognak megtartatni, de a jelentkezők nagy száma folytán, ki kellett azt a más három tanintézetre is terjeszteni.

A vizsgáló bizottság állott: a gazd. tanintézet igazgatója elnöke alatt 3 tanár, és 3 gyakorlati gazdából.

A vizsgák tárgya kizárólag csak gyakorlati volt; a jószágkezelés, berendezés, növénytermelés és állattenyésztés körébe vágó és csak a *legjelentősebb ismereteket tartalmazó* kérdések körében forgott, a bizottság meglehetősen, ha az illető vizsgázó tisztában volt azzal, hogy mikor mit szükséges cselekednie, arra, hogy miért szükséges azt úgy tenni, nem igen került a sor, de hát a legtöbb jelölnél — tisztelet a kevés számú kivételnek — hiába való is lett volna — a »miért« kérdése.

A tavalyi vizsgákra jelentkezett 349 gazdatiszt, ebből Kolozsvárt vizsgázott 35. A vizsgáló-bizottság nagyon enyhe mértékkel mért, úgy, hogy Keszthelyt kivéve, hol ha jól tudom a jelentkezők 25%-a elbukott, alig vetettek néhányat vissza, Kolozsvárt mindnyájan keresztül bocsáttattak.

Talán a vizsgáknak ezen szokatlan jó eredménye volt az oka annak, hogy az idén már 534 gazdatiszt jelentkezett vizsgára, kik közül 91-et utaltak Kolozsvárra. Ezek közül 4 nem jelent meg, 4 jelölt elbukott és így 83 kapott oklevelet.

Ezekben kívántam egész röviden a gyakorlati gazdatiszti vizsgák lefolyását ismertetni, de nem állhatom meg, hogy egy pár megjegyzést ne fűzzek még hozzá.

Mivel a földművelésügyi kormány is úgy találta, hogy az 1900. évi XXVII. t. c.

— Jobb és —
megbízhatóbb

— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
kaphat.

Gazdasági főzelék- és

virágmag

beszerezhető a

Magyar mezőgazdászok szövet-
kezeténél Budapest

V. Alkotmány utca 31 szám.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

25. §-ában foglalt intézkedések némiképen sértik az oklevéllel nem bíró, úgynevezett gyakorlati gazdatisztek érdekét, már onnan indult ki az intentio, hogy lehetőleg enyhén kell elbírálni a vizsgára jelentkezettek szaktudását. Ezen fölfogás eredménye volt azután az, hogy tényleg olyan egyének is kaptak bizonyítványt, akik bizony sem szakértelmők, sem előképzettségük, de még társadalmi műveltségük folytán sem érdemelték azt meg. Mert hiába, a diploma, csak diploma marad; az után igen kevés ember fog kutatni, hogy X-nek vagy Y-nak miféle bizonyítványa van és azt nem lehet eltagadni, hogy a meg nem felelő képzettséggel bíró gyakorlati gazdáknak kiadott bizonyítvány éppen úgy, vagy talán még inkább sérti az okleveles gazdatisztek érdekeit, mint amennyiben sérelmes volt a fent jelzett törvény, a nem okleveles gazdálkodókra nézve.

A Kolozsvárt vizsgázott 87 jelentkező közül, az én szerény véleményem szerint, csak 16 jelölt volt teljesen megfelelő és 28 volt olyan, aki legalább annyi társadalmi és szakműveltséget tanusított, amennyit egy értelmes és egy nagyobb (legalább 2000 holdas) birtokon gazdálkodó egyéntől mint minimumot meg lehet követelni.

A vizsgázók közül egy nagyon kis százalék olvas gazdasági szaklapokat és alig akadt egy néhány, aki a debreceni tanintézet által elolvasásra ajánlott segédkönyvet meghozta volna, olyan, aki aztán el is olvasta azokat, éppen nagyon kevés volt.

Én nem vagyok barátja az akadémikus rendszernek, elismerem, hogy iskolán kívül is meg lehet a szükséges műveltséget és szaktudást szerezni, és éppen a gazdaság az a tér, ahol az élet — a legjobb iskola — tanítja meg az embert a szükséges tudnivalókra, de hogy ezen szaktudást megszerzhesse valaki, legalább is igyekezni kell

erre, érdeklődni kell a műveltebb, értelmebb szakemberek cselekedetei iránt, kutatni, kérdezni kell, hogy ez meg amaz miért történik így, meg úgy. Azt, hogy a buzát őszszel kell vetni, vagy hogy a répát kétszer vagy háromszor meg kell kapálni, a legutolsó tanyásgazda is tudja, de hogy az adott viszonyokhoz alkalmazkodni tudjon valaki, hogy a változott körülmények között föltaálja magát és mindig és mindent azt a műveletet végezze, ami a körülményeknek legmegfelelőbb, csak egy bizonyos műveltséggel bíró egyén tudja.

Éppen a jelenlegi gazdatiszti vizsgákon győződtem meg arról, hogy volt egy pár — fájdalom igen kevés — oly jelentkező is, a kinek bátran meg lehetett volna adni a *rendes gazdatiszti oklevelet*, akik nemhogy szegényére válnának az okleveles gazdáknak, sőt inkább emelnék a magyar föld értelmes művelőinek számát. Ezeknek szívesen megadnám a diplomát, de hogy egy nagyszámu félig művelt ember bejusson a diplomás gazdatisztek sorába és ez által azoknak amugy sem igen magos színvonalon álló társadalmi állását még inkább redukálja, nem helyes dolog.

Elszomorító látni azt, hogy mily csekély intelligenciájú emberek művelik az áldott magyar földet, mely még mind győzi az aranykalászt érlelni, ámbár a gondozói semmit sem tesznek érdekében, minthogy lehetőleg *nyúzzák a földet*, amint ezt igen találóan jegyezte meg egy őszinte vizsgázó. Különösen Biharmegyében vannak e tekintetben rossz viszonyok. Egész sorozata jelentkezett innen vizsgára 4—5000 holdat önállóan kezelő gazdatiszteknek és bizony fájdalommal irhatom, nagyon kevés volt közöttük a megfelelő. Nem vagyok antisemita, elismerem zsidó honfitársaink életrevalóságát és sok oly jó oldalát, melylyel éppen mi magyarok nem birunk; kész-

séggel elismerem, hogy például a kereskedelem náluk nélkül pangana, de azt határozottan állítom, hogy mezőgazdasági téren kifejtett működésük nem válik a magyar föld javára.

Végül még egy megjegyzést.

Már most, alig pár héttel a vizsgák megtartása után többfelől hallottam, hogy kérni fogják a kormányt, hogy még a jövő évben is engedje meg ily vizsgák megtartását. Én ezt határozottan károsnak tartanám; két ízben volt megadva a mód mindenkinek a szükséges bizonyítványt megszerezni; ez helyes, vagy legalább is méltányos volt, akinek szüksége és igénye volt arra, meg is szerezhette azt. Most azonban a talán túlságos enyhe vizsgálati rendszer által vérszemre kapva, minden nem oda való elemnek becsusztatása a gazdatiszti karba határozottan káros lenne.

Növénytermelési kísérletek hazarészünkben.

(Interview levelekben.)

IV.

10. A növénytermelési kísérletek már elengedhetlen feltételei a modern mezei gazdálkodásnak.

Amennyiben a rendelkezésre álló szakértők és anyagi eszközök engedik, a kísérleteket úgy a növénytermelés, mint a műtrágyázás terén minél előbb meg kellene kezdeni és fokozatosan a kísérletekhez szükséges eszközök mérten az összes termelésre kiterjeszteni.

Egy erdélyi részi fiókállomás felállítására volna igazában megfelelő és pedig Kolozsvárt, másodsorban Marosvásárhelyt, — mert a magyaróvári, Királyhágóntultra nézve távolságánál fogva nem elegendő, a jelzett cél elérésére s elegendő eredmény felmutatására.

Magyar Sárd, 1906. febr. 8.

Iszlay Sándor.

11. a) A növénytermelési kísérletek feltétlenül szükségesek, mert azok, mint azt az eddig végzett kísérleteknél tapasztaltam, igen

AZ „ERDELYI GAZDA“ TARCAJA.

A szerves természet a mezőgazdaságban.

I.

1. Ha a növény és állatvilágon végig tekintünk, azt látjuk, hogy az bár meglehetősen egyenletesen van elterjedve, mégis nem faj, fajta, stb. tekintetében óriási különbségeket tár elénk. Ugy a flóra, mint a fauna különbségei részint talaj, részint a klíma különbségeinek az eredményei; ami azonban a befolyás elsőségét illeti, határozottan a klíma áll első helyen. De az emberi kultúrának is van itt szerepe, mely igaz csak az előbbi két tényező támogatása mellett tudott eredményeket elérni, mert a növények és állatok tenyésztése és telepítése csak úgy lehetséges, ha a klíma és talaj életfeltételeiknek legalább megközelítőleg megfelel.

Nem célunk a növények és állatok különféleégeinek keletkezéséről, illetőleg annak a föld geológiai és éghajlati fejlődésével való

összefüggésekről értekezni. Mi csak megállapítjuk, hogy a növények és állatok mai elterjedése egészen más, mint a milyen eredetileg volt. Közép-Európában az eredeti növény és állatvilág mellett a mai népeességnek csak kis töredéke tudna megélni. A növények és állatok mai elterjedése a történelem eredményének tekinthető. Hehn mondja: „A természet adott sarki magasságokat, talaj formációkat és földrajzi tekvést, a többi mind az építkező, vető, bevezető, irtó, rendező és nemesítő kultúrának a műve.“ És tényleg a kulturnövények és háziállatok azért olyan végtelen hasznosak miránk, mert az ember kezében egészen mássá lettek, mint a minők eredeti vad állapotukban voltak. Mindannak dacára a gazdasági fejlődés nagyobb korszakai és bizonyos mérvben a jelen korszak is összefüggésben van eredeti elterjedésükkel, mert úgy a régi, mint a jelenkori növény- és állatvilág talaj és éghajlat által szilárd határok közé van szorítva.

2. A növények a mezőgazdaságban két fő szempontból jönnek bírálat alá. Vagy kulturnövények, amikor is kellő gondozás mellett célirányosan termeltetnek; vagy káros növények, melyek a talajt vagy a kulturnövényt ellepik és annak fejlődését gátolják. Előbbiek vagy direkt, esetleg kevés átalakítással emberi használatra termeltetnek, vagy pedig állatoknak takarmányul és így indirekt fogyasztásra állítatnak elő. Utóbbiak vagy gyomok, amikor a kulturnövényekkel mintegy versenyre kelve, párhuzamosan fejlődnek és ha a gazda közbe nem veti magát, azokat el is nyomják, vagy pedig elősdiak, mikor a termelt növény testébe furódnak és azt megölik vagy legalább is jól megsanyargatják. A káros növények elleni védekezés képezi a talajművelés egyik legfőbb feladatát. Azonban a káros növények is némi hasznót hajtának, amennyiben a talaj humusz-tartalmát gyarapítják és így a kulturnövényekkel szemben tanusított ellenséges indula-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

szép eredményre vezetnek. Szükségesek a szakirodalmunk fejlesztése céljából is; mert azok legtöbbje idegen munkából vétetvén át, hazai viszonyainkra nem alkalmasok, holott itt még igen sok kérdés vár megvilágosításra.

b) A kísérleteket első sorban a nagyban termesztett növényekre: u. n. a búza, rozs, árpa, tengeri és az ipari növények közül a len és kender termelésére volna célszerű kiterjeszteni, ott pedig, hol ezen növények nagyban termelését a talajfekvés, a talaj és az éghajlati viszonyok lehetetlenné teszik, a gyümölcsstermelésre és szőlőművelésre.

c) Tekintve a magyar-óvári növénytermelési kísérleti állomás távolságát, országrészi viszonyainak megfelelőleg nagyobb eredményre vezetne, ha egy kísérleti fiókállomás itten létesíttetnék.

Tekintve azonban a gazdaközönség érdekeit és azt, hogy e téren a gazdák teljesen magukra vannak hagyatva, még eredményesebb lenne vidékek szerint, a talajfekvés, a talaj és éghajlati viszonyoknak megfelelőleg kisebb kísérleti telepeket a létesítése, melyeknek az ellátása kiváló szakképzettségű és jó gyakorlati gazdákra bízható.

Algyógy, 1906. febr. 5.

Csia Ferencz

12. Néha ujság vagy szaklapból olvasunk egy-egy szép eredményt, s nem véve tekintetbe talajunk minőségét, éghajlatunk s egyéb viszonyainkat, néha kísérletezünk, de az oroszul sikerülvén, elidegenedünk.

Minden megyében a gazdasági előadó különböző véleménye szerint kéne a kísérleteket tenni, s oda hatni, hogy ne annyira a gabonatermelés, mint inkább a takarmánytermelés s azáltal a marha tenyésztésre fordítsanak a fő súly, mert ez a föld termőképességét sem csökkentené.

Egész más viszonyok vannak Magyarországon, s az úgynevezett erdélyi részeken, más a föld minősége, más az éghajlat, csapadék és sok minden, ami ott sokszor jól sikerül, azzal itt felkopna az állunk, s viszont megfordítva is.

Mindenesetre egy erdélyrészi fiók-állomás létesítésén kellene fáradozni.

Bodola, 1906. febr. 5.

Beldi Tivadar.

(Folytatjuk.)

tuk is valamivel enyhébb színben tűnik fel. — A mezőgazdaság által termelt növényeket Höck gazdasági céljaik szerint csoportosítja. Társadalmi-gazdasági szempontból csak ez birhat jelentőséggel; egyéb szempontok szerinti osztályozás csak tisztán természettudományi vagy pedig technikai jelentőséggel bír. Höck ugyanis élelmi, élvezeti, ipari és gyógynövényeket különböztet meg.

Az élelmi növények, melyeknek lényegét már maga az elnevezés magában foglalja, három csoportra oszlanak: kenyér-növényekre, gyümölcsökre és főzelékfélékre. A kenyér-növények a mindennapi kenyeret szolgáltatják s ide tartoznak: a különböző gabonaneműek, a hüvelyesek egy része, a tatárka, burgonya és a tropusok meg szubtropusok különböző kenyér-növényei. A gyümölcsök két osztályra oszthatók: a mérsékelt égöv gyümölcsöire, melyek ismét vetési-, mag-, kő- és bogyó-gyümölcsök; és a tropusok meg szubtropusok különböző exotikus gyümölcseire.

A csontlisztphosphorsavval való trágyázás eredménye.

Dr. H. G. Söderbaum tanár (Stokholm) ezen kérdés felett igen sok kísérletet tett, melyek eredményéről a berlini „mezőgazdasági kísérleti állomás” című lapban beszámol.

A kísérletek legnagyobb részénél, amelyeken — szemben más phosphátokkal — csontlisztet alkalmazott, kitűnt, hogy csontliszt foszforsav-tartalmának hatása, mögötte áll más superphosphátoknak. A különbség igen nagy volt. 1900-ban sikerült Kellner és Bötthernek bebizonyítani, hogy azon kísérleteknél, melyek a csontlisztre nézve kedvezőtlen eredményeket mutattak föl, vagy igen nagy mértékben mérsékelte a talajt használt, vagy a talajban szénsavas mészt tartalmazó vegyületek is voltak. Nevezettek még arra is rámutattak, hogy a csontlisztnak oly talajban van leggyengébb hatása, melyek mérsékelte, vagy mérsékelte mész-tartalmúak, vagy mész-tartalmú műtrágyával lettek trágyázva. Végeredményben tehát látjuk, hogy a csontliszt trágyázóképessége igen nagy mértékben függ a talaj mész-tartalmától. A későbbi ezen tény tekintetbevételével tett kísérletek azután a csontlisztre igen kedvező eredménnyel végződtek. Dacára ennek, a csontliszttel trágyázott területeken a termés gyengébb volt, mint olyan területen, melyet superphosphát vagy thomassalakkal trágyáztak. Ezt kétféleképpen lehet magyarázni. Egyrészt a csontliszt igen nehezen oldódik és így sohasem érheti el azon phosphorsav befolyást, melyet a superphosphát, legalább oly növényekkel szemben nem, mint amelyeknek termőideje rövid, mint pl. a búza. Másrészt meg a talaj mész-tartalmán kívül más — eddig még ismeretlen tényezőknek is közre kell játszaniok a csontliszt phosphorsavának kisebb vagy nagyobb mértékben való kifejlesztésénél, vagy a kiválás teljes megakadályozásánál. Ezen utóbbi magyarázat a helyesebb, részben mert a mezőgazdasági tapasztalatokkal inkább összhangban áll, másrészt meg az egyes természeti kísérletek is mellette szólnak.

Ha az erre vonatkozó irodalmat átvizsgáljuk, meggyőződünk, hogy a kísérletek legnagyobb részénél homokos vagy humus-szegény talajt használtak. Tapasztalati tény azonban, hogy a csontlisztphosphorsavat a növények éppen televény gazdag talajban hasz-

nálják ki jobban, mihez még azon megfigyelés is hozzájárul, hogy alkalmazkodó képessége a trágyakeverés folytán (kompost) még fokozódik. Közönségesen úgy iparkodnak ezt magyarázni, hogy a televény gazdag talaj savas képződményei a csontliszt szétbomlását elősegítik. Hogy ez így van, nem akarjuk elvitatni, de úgy látszik, hogy ezen bomlási processus chemiai tekintetben még nincs teljesen kiderítve. Több körülmény arra enged következtetni, hogy itt egy kissé bonyolultabb processusról van szó, mint arról, hogy miképpen veszi fel a vizet, egy részben oldhatatlan anyag.

Egy televény gazdag talajban azon anyagok, melyek ezen előbbieket befolyásolni képesek alkalmazkodásuk folytán, más mennyiségben és más anyagi kapcsolatban vannak, mint a televény szegény földben. Első sorban vonatkozik ez a nitrogénre. Míg ez a televény szegény talajban, melyet műtrágyával látunk el, túlnyomóan egy alakban lép fel és pedig leggyakrabban nitrogén és salétrom alakjában, addig televény gazdag talajban a nitrogén részben salétrom, részben ammoniak, részben pedig más szerves kapcsolatokban található fel. Így könnyen lehetséges, hogy a csontlisztphosphorsav alkalmazkodó képességére ezen momentum is gyakorol befolyást. Ennek támogatására pozitív adat is van.

Prianischnikow egy igen érdekes művében (A különböző phosphátok relativ értéke) elmondja, hogy azon kísérleteknél, melyeket zabbal edényben végzett, a nátrium-nitrátnak ammoniumsulphattal való helyettesítésénél (a talajban phosphorit is volt) igen jó eredményt ért el, annyira, hogy termése a kaliumphosphat és nátriumnitráttal trágyázott földek termésének nem maradt mögötte. Ép ilyen eredményt ért el a nátriumnitrát teljes helyettesítésénél ammoniumnitrát által, mely tehát egyenlő hatásának bizonyult, mint a chilisalétrom és ammoniumsulphát keveréke. Ha ellenben a salétromot egészen ammoniumsulpháttal helyettesítette, egészen ellenkező hatás állt be, a növény fejlődése nagy mértékben visszamaradt. Ha már most a phosphorit helyett más, könnyen oldható phosphátot vett, a salétromammoniak ismét más hatást mutatott fel: mennél több nitrogén volt ammoniak alakjában, annál rosszabb volt a termés. Mind a két kísérlet tehát azt iga-

A főzelék növények alatt Höck azokat a növényeket érti, melyeknek szárai, levelei és gyökerei élelmiszerrül szolgálnak. Ezen jellemző vonásuk a kenyér-növényektől és gyümölcsöktől könnyen különbözteti meg őket vele, az élvezeti növényektől azonban nehezebben választhatók el. Földföldi és földalatti főzelék-növényekre oszthatók. Az élelmi növények közé a különböző takarmány-növényeket is kell sorozni.

Az élvezeti növények közé azon növények tartoznak, melyek vagy semmiféle, vagy csak nagyon csekély tápanyagot tartalmaznak és vagy ételünk fűszerezésére, vagy italul, vagy pedig idegrendszerünk izgatására szolgálnak. Magától értetődik, hogy eme növényeknek az élelmi növényektől való elválasztását csak a potiori kell venni, mert csakugyan kevés van közöttük, melyek semmiféle élelmi anyagokat nem tartalmaznak. Ide tartoznak a különböző fűszerek, az ital-növények királya: a szőlő, a kávé, a thea, a dohány és sokféle más növények.

Ipari növények alatt azokat a növényeket értjük, melyeknek nyers alkatrészei előbbi célokra nem alkalmasak, de technikai feldolgozás által alakíthatnak át emberi szükségletek fedezésére. Itt nem lehet szoros határt vonni, mert az eddig tárgyalt növények közül nagyon sok van, mely ebbe a csoportba is beleillik. Megkülönböztetünk: olaj, zsír, festő, rostos, konzerváló anyag növényeket és különböző célokra szolgáló fát.

A gyógynövények alig képezik rendszeres mezőgazdasági művelés tárgyát. Nagyon sok a feleségük.

Ámde Höcknek ezen csoportosítása sánit. Nem veszi tekintetbe, hogy számos olyan növény is van, mely a fenti csoportok egyikebe som illik bele. Ilyenek a diszkertészeti növényei, melyek óriási nemzeti vagyont képviselnek és mint ilyenek, külön, önálló gazdasági növényosztályt képviselnek.

(Folytatjuk.)

Szőlők rigolozását gőzekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

zolja, hogy kizárólagos ammoniak hozzátétellel a termés igen rossz volt.

Prianischnikow kísérleteiből ítélve látjuk, hogy 2 vagy több nitrogénvegyület jelenléte igen kedvező némely phosphátok kihasználására, különösen azokra nézve, melyek nehezen alkalmazkodnak. Érdekes volna kísérleteket tenni az iránt, hogy ezen — a phosphoriton elért eredmények a csontlisztnél is beállanak-e? Söderbaum kísérleteibe bevonta ezen kérdést is és az eredményt a következőkben foglalja össze:

A csontliszt, ammoniaksók jelenlétében jobb termést eredményezett, mint oly talajban, ahol a nitrogén trágyázás kizárólag natriumnitráttal történt.

A terménynövekedés beállt úgy salétrom és ammoniakkeveréssel való trágyázásnál, mint kizárólag ammoniak hozzátétellel, ez utóbbival való kísérleteknél azonban az időjárási viszonyok is nem csekély befolyást gyakoroltak. Kedvező körülmények között azonban a magtermés elérte a rendesnek kétszöt háromszorosát is.

Nagyobb mézsmennyiségek hiányánál és ammoniumsók jelenlétében a csontliszt ugyan azon eredményeket mutatta fel, mint a superphosphát.

Hogy ezen kísérleteket mennyire lehet általánosítani, azt ismét újabb kísérletek során kell vizsgálat tárgyává tenni. (*Deutsche Landwirtsch. Presse.*)

Nedves falaknak szellőzéssel való tökéletes kiszáritása.

(4 ábrával.)

Lapunk előző számában tárgyaltuk a páramentes, hővédő és tűzbiztos famenyezeteknek „Kosmos“-lemezek segítségével való előállítás módjait; most pedig mint kiváló egészségügyi fontossággal bíró s falak nedvessége ellen egyedül sikeres védekezési módot, a lakó- vagy más helyiségek nedves falainak „Kosmos“-lemezek alkalmazása által, szellőzéssel való tökéletes kiszáritásának módját kívánjuk t. olvasóinkkal megismertetni.

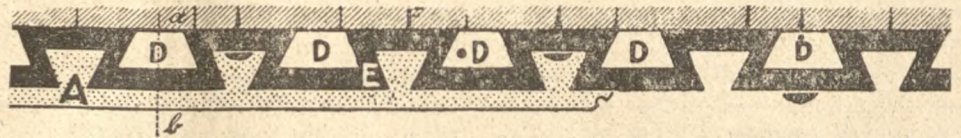
Általánosan tudott tény, hogy a falak nedvessége nyomában penészképződés, horhadás s a különösen veszedelmes házi gomba fejlődése jár; nedves falu helyiség levegője állandóan romlott és egészségtelen, az ily helyiségekben való tartózkodás az emberi szervezetre, főleg a tüdőre — kimondhatatlanul ártalmas; amiért is különös gonddal kell a falak gyökeres kiszáritására törekednünk.

A nedves falaknak szárazra tétele célzó eddigi eljárások szerint a nedves falfelületet valamely szigetelő réteggel egyszerűen elfödjük, de sohasem állott módunkban gondoskodni arról, hogy az elfödött nedves falat szárítsuk is; pedig ez már csak azért is nagyon fontos körülmény, mert a nedves fal egyúttal hideg is lévén, a vakolatot — még a szigetelő rétegen keresztül is — lehüti és ez okozza azt, hogy az eddig szokásos eljárások szerint szigetelt falak belső vakolatán télen — mikor a helyiséget fűtjük — páralerakódásokat észlelhetünk, melyek sokszor csöppekké tömörülve a vakolaton végig folynak. De másrészt meg miután a fal nedvessége, az ilyen szigetelés következtében, egyáltalában még csak nem is párolgathat, a fal mindinkább nedvesebb lesz

s ezért jelentkezik a nedvesség, rendszerint hamarosan, a szigetelés legfelső vonala fölött.

Másként áll a dolog a „Kosmos“-lemezrel való szigetelésnél, mert itt:

1. a szigetelés és a nedves fal felület között, a „Kosmos“-lemez légszűrőjében, állandó légáramlást létesíthetünk, miáltal a nedves falat tényleg ki is száríthatjuk (lásd 17. ábra);

17. sz. A „Kosmos“-lemez borítás vízszintes metszete, A) vakolat, E) „Kosmos“-lemez, D) „Kosmos“-lemez légszűrője, F) nedves téglafal.

2. ezen légrétegnek hőszigetelő hatása lévén, a nedves fal sohasem hűtheti le a belső vakolatot, tehát — bárhogy fűtjük is a helyiségeket — páralerakódásokat a „Kosmos“-lemezekre alkalmazott vakolaton sohasem észlelhetünk vagyis a vakolat mindig teljesen száraz marad.

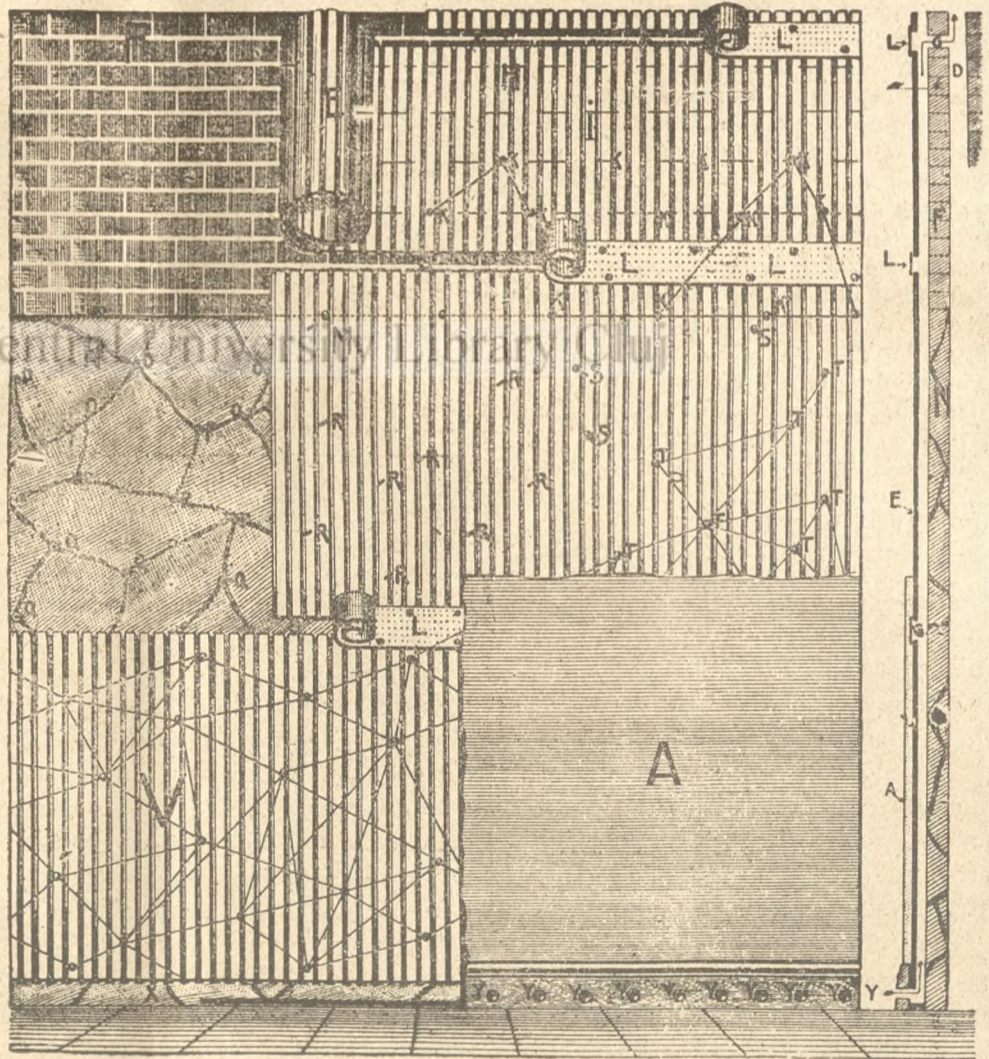
Belső falfelületeknek szellőzéssel való kiszáritása.

E célból mindenekelőtt a vakolatot oly magasságig, amilyen magasan a szigetelést

eszközölni kívánjuk, leverjük; magasabban azért nem szükséges, mert a „Kosmos“-lemez borítás az új vakolattal együtt maximálisan 1 1/2–2 cm. vastag s így az új vakolat a réggel mindig színbe hozható. A „Kosmos“-hornyolt asfalt-lemezzel való borítás a 18. ábra szerint történik és pedig a borítást alulról kezdjük s a padló felett ca 5 cm. magas víz-

Nézet.

Metszet.

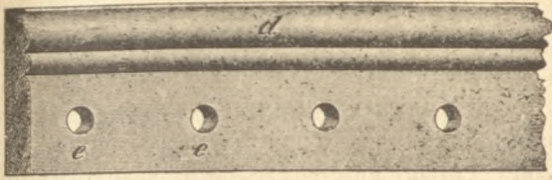
18. sz. A) a „Kosmos“-borítás bevakolva, teljesen készen, E) „Kosmos“-lemezek, F) nedves téglafal, G) vízszintes keresztlégszűrő, H) a szögezés megjelölt vonala, I) téglafal „Kosmos“-lemez borítva, K) a szögezés sodronnyal behálózva, L) homokozott asfaltkő fedőlemez, M) „Kosmos“-lemez nedves kőfal, N) nedves kőfal, O) faekék, P) szab. ekék, Q) az ekékbe vert kettős hegyű szögek, R) az ekék helyeinek megjelölése, S) a bevert fejesszögek, T) és V) a szögezés sodronnyal behálózva, X) a legelső vízszintes légszűrő, Y) a székléc-szelelőlyukai, D) a levegő elvezetése a kéménybe. (Metszet).

Lóheremagot vásárol a legmagasabb napi árban

HALDEK

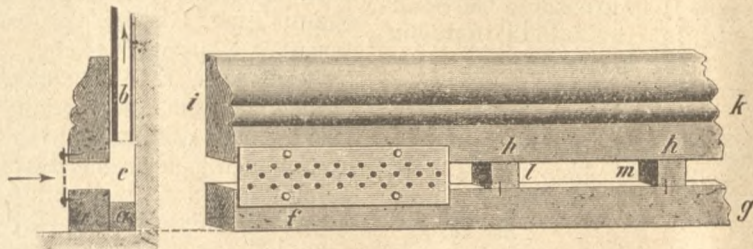
magnagykereskedése és heremagkiviteli üzlete, József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója
BUDAPESTEN, VII. KERÜLET, KÁROLY-KÖRÚT.

A legelső keresztlégcsatornát 10 cm. magas, ca: 10 cm. távolságban furt 2 cm. átmérős szelelő-lyukakkal ellátott székléccel (19. ábra) vagy lyukasított zinkbádoggal lemez-

19. sz. Székléc szelelőlyukakkal

zel (a 20. ábra szerint); a feljebb következőket pedig 8—19 cm. széles, sima homokozott asfalt kölemez-szalaggal borítjuk.

20. sz. Székléc lyukasított horganybádoggal szalaggal diszítve.

A székléc szelelőlyukain keresztül a »Kosmos« borítás és a nedves falfelület között levő légcatornába beömlő levegőt a legelső keresztlégcsatornából vezetjük el s e célból — mielőtt azt az asfalt kölemez-szalaggal befödjük — a falon keresztül, vagy a kéménybe (18. ábra metszet) vagy a szabadba vezetnek, úgy azokba kívülről ca 3 cm. átmérőtű 10—15 cm. hosszú zinkbádoggal helyezhetünk, amelyeket esetleg — diszítés kedvéért — lyukacsos kupakkal is elláthatunk.

Főlerősítés. A »Kosmos« asfalt-lemezeknek a falra való főlerősítésére nyers falazaton általában ca 8 cm. hosszú széles fejű, horgonyozott erős szögek szükségesek 15—25 cm távolságban egymástól úgy, hogy 2 m²-re 25—35 darab szög jusson. Az összes szögeket csak annyira verjük be, hogy fejeik a »Kosmos« lemez fölött ca 1/2 cm.-nyire kiálljanak s miután e szögfejeket 1 mm. erős horgonyozott dróttal elég feszesen összehálóztuk, teljesen beverjük, hogy a lemezt a falfelülethez szorítsák. A dróthálózat szálainak egymástól való távolsága 20 cm.-nél nagyobb ne legyen s különösen a vízszintes szálakat kell erősen kifeszíteni (18. ábra).

Ez az erős szögezés és dróthálózás akadályozza meg, hogy a »Kosmos«-lemezborítás helyenkint kipúposodjék, amint az más szigeteléseknél vajmi gyakran előfordul.

Az ily módon elkészített felületre aztán az 1—1 1/2 cm. vastag, durvavakolatot (legjobb a kevés cementtel kevert mézshabarc) felrakjuk s azt ha valamennyire kiszáradt, teljesen sima, vékony vakolatréteggel bevonjuk.

A vakolat teljes kiszáradása alig igényel, még rossz időben is, 3—4 napnál többet.

Hogy a szögek a beveréskor mindig házra találjanak, a kézag helyét, amelyen szögezni akarunk, a »Kosmos«-lemezen kréta vagy színes iron-vonással megjelöljük. (18. ábra K.)

Kőfalakon a szögeket előre beerősített közönséges fa-, vagy hogy a fal kiszáradása után ki ne lazuljanak, szab. ékekbe verjük (18. ábra O. P.), amikor is az ékekbe először ideiglenes kettős hegyű szögeket verünk, ezen szögekre a »Kosmos« lemezt rányomjuk, úgy a hogy a lemezt a szögek, az ékek helyén kilyukasszák s most már ismerve az ékek helyét, a kettős hegyű szögeket egyenként

kihúzzuk s helyökbe a végérvényes horgonyozott szögeket verjük és ugyanolyan módon mint a téglafalnál, horgonyozott dróttal összehálózzuk. (18. ábra Q, R, S, T.)

A borításhoz tartozó alsó székléccel (19. és 20. ábra) a legelső szerűbben cementtel vagy gipszszel 1—1 m. távolságban a falba ca 1 cm. előugrással berakott cövekekhez, félgömbölyű fejű hosszabb csavarokkal, erősítjük fel.

A »Kosmos«-lemezek felerősítésénél ez esetben sem kell a légcatornákra figyelemmel lennünk épp úgy, mint a mennyezetek borításánál; arra azonban szintén ügyelni kell, hogy a lemezek fecskéfarkalakú légcatornáit szét ne huzassanak, mert ez már itt, a vakolat kellő tapadásán kívül, még a szelölés bátrányára is szolgál.

A »Kosmos«-lemezeket belső falfelületek kiszáritására alkalmazva, az 1 m²-re eső »Kosmos« anyag (lemez, szögek, sodrony és asfalt-köszalag együttvéve) körülbelül 2 korona 30 fillérbe kerül.

A munka teljes eredménnyel végezhető télen is, épp úgy, mint a mennyezet borítása.

Nagyon természetes, hogy ezen felsorolt két alkalmazáson kívül, még igen sokféle alkalmazhatósága van a »Kosmos«-lemezeknek mindenütt, ahol házigomba, s penészkepződést vagy korhadást és ezek káros hatásait akarjuk megszüntetni.

Szívesen szolgálunk felolvasóinknak minden e téren felmerülő kérdésekben felvilágosítással, egyes konkrét esetekben díjmentes műszaki véleménynyel, esetleg — a szükséghez képest — költségvetéssel

Greif Antal, mérnök.

KISEBB SZAKKÖZLEMENYEK.

+ Kálitrágyázás zab és lóherre keveréknél. A zab egyike azon kulturnövényeknek, melyek a talaj tápanyagait nagyon könnyen felszívják és így nagy alkalmazkodó képessége van, különösen a kálitartalmú talajhoz. A zabnak különösen a kálitartalmú talajhoz, a kálisók iránt, ilyen a kaint és karnalit. Ha a zab lóherével van keverve, a trágyázásnál a lóherre káliszükségét is tekintetbe kell venni, annyi káliummal kell tehát a talajt trágyázni, hogy a zab mellett a lóherének is bőven jusson táplálék. Legjobb kaintot használni, még pedig 600—800 kg.-ot 2 holdankint.

+ Rhachitis (angolkór) malacoknál. Kizárólag fiatal állatoknál lép fel és abban áll, hogy a csontok elgörbülnek, az ízületek megvastagodnak, a hátgerinc, bordák és a medence elferdülnek és a járást megnehezíti, súlyosabb esetekben lehetetlenné teszi. Főléphet még mint izzag (ekzema) és bélhurut és leggyakrabban a nemesebb fajokat támadja meg. Oka abban áll, hogy a csontképződéshez legszükségesebb anyag a mész vagy teljesen hiányzik a táplálékból, vagy ha meg van, a gyomorból kiválik. Egészséges tápanyag is idezhet elő angolkórt, ha nagy a kálitartalma,

ilyen a répa, burgonya. Előidézhetik még oly tápanyagok is, melyek a gyomorban és bélrendszerben tejsavas erjedésbe mennek át (liszt-félék). Az így keletkezett tejsav éppen úgy mint a kálsav is, nagymennyiségű meszet távolít el az állat testéből. A kór gyógyításánál első sorban is mésztartalmú anyagokat kell a táplálékhoz hozzáadnunk, de minthogy igen fiatal állatok gyomra még nem választ ki annyi gyomorsavat, hogy ezt feldolgozni képes legyen, legjobb a mésztartalmat az anyaállat eledeléhez hozza keverni. Ajánlatos az anyaállat ivóvizéhez egy kevés sósavat hozzá adni, hogy ezáltal is elősegítsük a mész feldolgozását. A beteg malacokat sokat kell járatni. Helyes gyógykezelés és kedvező viszonyok között az állatok későbbi korukban kiheverhetik a kórt, de azért nem ritkán törpék, satnyák maradnak. Az angolkór leginkább télen lép fel, tavasszal ritkán. Ha tenyésztünkben valamelyik fajnál következetesen fordulnak elő megbetegedések, legjobban teszszük, ha azt a fajt egy másik, nagyobb ellentálló képességgel bíró fajjal keresztezzük. n f.

+ Uj bacillus. Darmstadtban Dr. Lorenz főorvosnak sikerült a lókehéuek eddig ismeretlen bacillusát felfedezni. Dr. Lorenz már a gyógyszerét is megtalálta ennek a betegségnek. A főorvos a »Berl. Tierärztl. Wochenschrift« legközelebbi számában részletesen be fog számolni felfedezéséről.

+ A ló patáinak ápolása télen. Ha a lovaknak sokat kell hóban, vízben járniok, nem ritkán megesik, hogy patáik megkeresednek, törékenyek lesznek és meghasadoznak. Ez igen nagy baj és a lovak munkaképességét nagyon befolyásolja. sőt néha teljesen munkaképtelenné teszi őket. Oka az, hogy a pata szarujába behatoló víz feloldja a pata enyves anyagait és azok a vízzel együtt elpárolognak. Hogy ezt elkerüljük, a patákat gondosan lemossuk, tiszta vízzel leöblítjük és egy néhány percig úgy hagyjuk; azután bekenjük tiszta zsirral, vagy külön e célra készített patakenőccsel, mit minden nagyobb kereskedésben kaphatunk. A behatoló zsiradék egy védőréteget képez, megakadályozza a víz behatolását és a pata nedveinek, kigőzölgéseinek útját állja. Különösen sokat szenvednek a lovak hátsó patái az istállóban a trágyalétől, ez okból ne csak akkor kenjük be a patákat, amikor a lovakat munkába visszük, hanem az istállóban is. Az egész eljárás 8—10 percet vesz igénybe és evvel néhány évre fokozzuk a munkaképességüket. (M—f. Pf—z.)

+ Csonthéjas gyümölcsfák trágyázása. Kajszinbarackfákat és általában csonthéjas gyümölcsű fákat jól összeérett istállótrágyával, vagy ugyanolyan keveréktrágyával (komposztal) ajánlatos trágyázni, minthogy a friss istállótrágya tapasztalás szerint előmozdítja az ilyen fák mézgefolyását. A mézgefolyást egyébiránt mindazon trágyák előmozdítják, a melyek nitrogénből — a több növényi táplálékhoz viszonyítva — túlsokat tartalmaznak, amiért is ilyen trágyákat csonthéjas gyümölcsű fák alá csak óvatosan és mérsékelt mennyiségben ajánlatos alkalmazni. Az esetben természetesen, ha elegendő káli és foszorsav áll az ilyen fák rendelkezésére a talajban, többet megbírnak és felhasználhatnak ártalom nélkül a nitrogénből is.

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékélők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédli és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

IRODALMI SZEMLE.

Mezőgazdasági kereskedelemtan. Irta: *Krolopp Hugó.* Egy könyv, melyről nem lehet a szokásos hangon írni, mert céljával is tartalmával is felülemelkedik a mindennapiság határain.

Mezőgazdaság és kereskedelem! Mi gyámultalan az enélkül és mégis századoknak kellett elmúlnia, míg ezt megértettük. Egykor azt mondták rólunk, hogy saját zsirjában ful meg a magyar — ma éreznünk kell, hogy ez a tétel hamis, mert terményeinket el tudjuk helyezni, de nem úgy, hogy abból javaink folytonos gyarapodása, erőnk felszabadulása származnék. Éppen az a kis haszon, mi a kereskedelmi járatlanság folytán elkallódik, az volna az, melyből a gazda üzemét kiterjeszhetné, javíthatná — magának és családjának jobb életet, gyermekeinek jobb nevelést biztosíthatna. Bizonyos, hogy mezőgazdaságunk lassu fejlődésének oka a szegénységben, a szegénység pedig abban keresendő, hogy a gazdák nem tudnak értékesíteni. E helyzet felismerése adta a tollat szerzőnek kezébe s a könyv maga meggyőz, hogy ezzel nemcsak uttörő munkát, hanem valóságos kulturmissziót végzett. Ezt honorálta a földmivelségi miniszter, midőn a mű kiadásához hozzájárult. Egy jónevű német pedagógus mondja, hogy a jó tanító legfőbb erénye a missionáriusi hajlam és ezt sem a tudós, sem a legőszintébb jóakarát nem pótolhatja. E könyvnek is ez a legszebb erénye. Ám minden iskola néhez — az értelem fokozatos fejlesztésén keresztül vezet a széleskörű belátáshoz, ami alkalmazásaiban már maga az élet.

Ehez képest a könyv egy általános és egy gyakorlati részre oszlik. Szerző nagy érdeme ebben, hogy az általános rész sem szigorúan elvont, hanem alkalmazott és élvezetes. Tárgyalja a fizetési eszközök (pénz, cheque, utalvány, váltó), az adás-vételi ügyletek (közvetlen ügylet, tőzsde, közvetített ügylet) a mezőgazda hitel- és pénzügy műveletei (személyi, lombard, jelzálogos hitel), a telekkönyvi rendtartás és a biztosítási ügyletek lényegét és gazdasági vonatkozásait. A bonyolult jog-tudományi tételeket játszva kezeli, úgy, hogy az olvasó nemcsak tanul, hanem gyönyörködik egyben.

A gyakorlati rész tartalma a vásárlási és eladási ügyletek szerint csoportosul.

Az I. fejezet magában foglalja a vetőmagnak, műtrágyák, abrakarmányok, gépek, raktári, építkezési stb. anyagok vásárlásánál követendő eljárásokat. Behatóan ismerteti szerző mindazon szabályokat, szokásokat, normákat és törvényes intézkedéseket, melyek ezen tárgyak vásárlásánál szerepet játszanak s melyek a visszaélésektől megvédik a gazdaközöniséget.

A II. fejezet a szántóföldi összes termények valamint a gyümölcs és a bor értékesítésére vonatkozó eladási szabályokat és eljárásokat tárgyalja.

A III. fejezetben az állati termékek értékesítési módjai vannak ismertetve. Itt tárgyalja szerző a tej és tejtermékek, a gyaplú, a tojás, a toll, a bőrök és a méz értékesítés különféle módzatait, megjelölve azok között a legmegfelelőbbeket, gyakorlati példákkal feltüntetve az egyes értékesítési módok között a jövedelmezőséget befolyásoló különbségeket.

A II. fejezet az állatkereskedelemmel foglalkozik, külön tárgyalva az adásvétel különféle módjait, ezek gyakorlati jelentőségét és külön az egyes haszon állatnemek értékesítésénél divó szokásokat és törvényes intézkedéseket.

Az V. fejezet a szesz és kereskedelem terén elfogadott üzleti szokásokat, az adásvételi módozatokat, az idevágó törvényes intézkedéseket és a szesz szállításra vonatkozó eljárást ismerteti.

Meglepő e rész óriási gazdagsága — úgy, hogy fenntartás nélkül állíthatjuk, miszerint nincs is a gyakorlatban oly vásárvagy eladási-ügylet, melyre a gazda receptet ne találhatna itt.

E hatalmas anyaggazdagság mellett — mélyreható tudás és gyakorlati érzék, világos tárgyalási mód teszik e munkát oly becsessé, hogy hozzáértők szerint a külföldi irodalom sem igen nyújthat hozzá hasonlót.

Alkalmilag közölni fogunk a műből mutatványt.

Az 524 oldalra terjedő könyv szerzőtől (Magyar-Óvárról) rendelhető meg. Az ára 10 korona.

Sz. Cs. Á.

A sertésenyésztés alapvonalai. II. javított és bővített kiadás, írta: *Monostori Károly* a m. kir. állatorvosi főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára.

A múlt hónapban került ki sajtó alól a fenti című gazdasági szakkönyv, mely hogy minden gazdálkodóra nézve nemcsak érdekes és hasznos, de különösen a kisebb gazdákra nélkülözhetetlen is: eléggé mutatja az a körülmény, hogy rövid idő alatt már a II. kiadást érte.

A szerző neve, kinek e munkája 30 évi irodalmi tevékenysége alatt az *ezredik* műve, elég biztosíték arra, hogy e II. és bővített kiadás is, csakhamar nagyon keresetté válik, mint minden eddig megjelent könyve.

Maga a könyv 5 részre van osztva s szól pedig az első részben az *általános tudni valókról*, ismerteti a sertés testének külső, belső részeit és a sertésfajtákat, a második részben tárgyalja a *tenyésztési eljárásokat* és a tenyész-sertések megválasztását, a harmadik részben az *istállózást, takarmányozást, legeltetést*, a negyedik részben kiterjeszkedik a *hizlálásra, adás vevés és feldolgozásra*, végül az ötödik rész magában foglalja az *egészségügyi tudnivalókat*.

Mindezek a dolgok oly szakavatott tollal, oly vonzóan és mégis mindenki által oly könnyen megérthető iránylyal vannak tárgyalva, hogy azokat a falusi gazdaember is haszonnal tanulmányozhatja. Nem győzzük eléggé ajánlani e kis szakkönyvecskét az érdeklődők, de különösen a kisgazdák figyelmébe. Kiknek részére a mű voltaképpen íródott s elég, ha a szerző zárszavát idézzük e célból: A sertésenyésztés fegyvereiről s azoknak forgatásáról szóló ezen könyvecskémet hát jó lesz ugyan a mestergerendára föltenni, de jobb lesz onnan olvasgatás céljából minél többször kézbe venni."

Megjelent ifjabb Nagel Ottó kiadásában (Budapest), ára 2 korona. C. G.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kérjük az előfizetéseket megújítását!

— A székelyföldi nép egités. A székelyföldi miniszteri kirendeltség egyre fokozódó erővel folytatja a székelység talpraállításának munkáját. A múlt év folyamán közel 2000 tenyészszarvasmarhát osztott ki kedvezményes áron, ezenkívül 1000 darab tenyészsertést és 5000 darab juhot. Ujabbán a baromfitenyésztés és a lótenyésztés fellendítését is tervbe vette a kirendeltség. Jó minőségű gabona vetőmagot 2016 métermázsát osztott szét. Gondja volt továbbá a gyümölcs-termelés népszerűsítésére, az erdők jobb kihasználására. E célra közel 5 millió koronát fognak költeni. Már eddig is 40.000 hold legelő erdőt eszközölt ki a kirendeltség. 4000 hoidon pedig legelőjavítást végeztetett. Nagy gondot fordít a háziipar fejlesztésére is, tanfolyamot rendez, újabbán pedig 20.000 korona költséggel értékesítő szervezetet létesít. Nagy arányokban folyik végül a hitelügy rendezésének a munkája is.

— Az Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület. Egy éve, hogy *Dorner Bélának* a székelyföldi miniszteri kirendeltség intézőjének lelkes buzgalma folytán megalakult az Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület. A szervezés munkáját az első évben elvégezte; 70 tagja van, kiktől évenként 140 korona tagsági díj foly be és van 1200 korona tőkéje, amely jórészt nemes baromfiba van fektetve és a tagok közt eképen kiosztva. E megyei közönség körében mind nagyobb érdeklődés mutatkozik az egyesület iránt, amelynek életképességét jelzi az is, hogy a múlt évben az Aradvármegyei Gazdasági Egyesülettől 14 darab ludat vett 184 korona 72 fillérért, azonkívül egyesektől nemes fajbaromfit 756 korona 78 fillér értékben. Az egyesület a tagok között körülbelül 40 darab fajbaromfit osztott ki. A dicséretes működés, melyet a baromfitenyésztő egyesület az első évben is kifejtett, reményt nyújt arra, hogy a jövőben gazdáink között még jobban el fog terjedni a fajbaromfitenyésztés.

— A f. évi április hó 6–8-ig Bécsben tartandó hízóállat-kiállításra vonatkozólag a tárgysorozatok és bejelentési lapok az érdeklődőknek a kolozsvári állattenyésztési kerületi m. kir. felügyelőségénél rendelkezésre állanak. Kolozsvári állattenyésztési kerületi m. kir. felügyelőség. *Szász I.* felügyelő.

— Csikvármegye t. nyészállat alapjai. Hiteles kimutatást készített *T. Nagy Imre* csikvármegyei gazdasági egyesületi titkár a vármegye községei által kezelt tenyészállat-alapoknak 1904. évi állapotáról. E szerint az alapok összege 78.322 K. 13 fillért tesz ki, melyből ki van adva a községekben 39.531 K. 14 fillér; takarékpénztárban van 24.213 Kor., készpénzben van 9707 K. 60 fillér és hátralék 4870 K. 09 fillér.

— A XVI. dési bikakiállítás és vásár. A Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egyesület f. évi február 26-án Désen, díjazással

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszent 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

egybekötött bikakiállítást és vásárt rendez. A díjazásra kitűzött 1000 korona 12 díjtételben oszlik meg a kiállításra felhajtott 1 és 2 éves erdélyi magyar fajtájú bikák között. Színes vagy tarka és idegen vármegyék területéről behozott bikák a díjazásból kizáratnak, bár a vásáron Szilágy- és Beszterce-Naszód, valamint a távolabbi vármegyék községei is részt vesznek, mire a régi bevált gyakorlaton felül az is ösztönző hatással lesz, hogy az állam egyes vevő-községeket kedvezményben fog részesíteni.

— **Gazdasági leányiskola.** Hasznos és gyakorlatias intézet nyílik meg husvétkor Kassán az Orsolyaszűzek fejedelménőjének, Lipcsey Viktóriának vezetése alatt. Társadalmi és közgazdasági szempontból egyaránt jelentékeny alkotás ez az új iskola. Gyakorlati uton tanul a gazdag és szegény leány különféle háztartási munkát: főzni, mosni, vasalni, takarítani, befőzni, varrni, kötni kertészkedni, gyümölcsfát és virágot ápolni, méhészkedni, tejgazdaságot és majort vezetni stb., szóval dolgozni és dolgoztatni, valamint háztartást igazgatni. Az iskolában körülbelül száz növendék fér el, ellátásukról, nevelésükéről gondoskodva van; zeneművészet, nyelvek tanulása váltakozik a gyakorlati munkára való oktatással. A közelebbi feltételekért a érdeklődők Lipcsey Viktóriához, az Orsolyaszűzek fejedelmasszonyához, Kassára fordulhatnak.

— **Luxuslővásárok a Tattersallban.** Az „OMGE” védnöksége alatt a Budapesti Tattersall-társaság által rendezett folyó évi tavaszi luxuslővásárok a következő napokon tartatnak: az első tavaszi XXXII. sz. vásár március hó 26., 27. és 28-án, a második tavaszi XXXIII. sz. vásár április hó 29., 30. és május 1-én. Mindkét vásár díjazással lesz egybekötve, melyeknél a díjazás feletti bírálatot az „OMGE.” kebeléből kiküldött bizottságok eszközlik. Az első vásár bejelentési határideje március 11-én, a második vásáráé április 12-én jár le. Bejelenteni csakis a vásárszabályokat magukon foglaló bejelentési lapokon lehet, melyeket bárkinek felszólítására a „Tattersall” titkársága (Budapest, Külső Kerepesi-út 5.) küld meg.

— **A kisbirtokosok segítése.** Soha annyira kedvezőtlen nem volt még a kisbirtokos osztály helyzete, mint a legutóbbi években. Annál örvendetesebb tehát, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Kisbirtokosok Földhitelintézete közösen akciót indítottak a kisbirtok terheinek csökkentése céljából. A múlt év végén megindított akció eredménye az, hogy a két intézet máris 692 jelzálogos kölcsönt folyósított 2,971.700 korona értékben. Ebből magára január hóra 337 kölcsön esik 1,425.000 korona értékben. A jelzálogos kölcsönök törlesztési ideje 50 év.

— **Mesterséges komlószáritók Bajorországban.** A bajor királyi komlószáritanár jelentése szerint múlt év végéig a bajor királyságban összesen 3521 mesterséges komlószáritó épült: erős jele annak, hogy ott az időjárás szeszélyeitől mindinkább függetlenítik magukat a komlótermelők a komló minősége érdekében. Legtöbb a bajor alföldön

Mainburg környékén található (963) s a rendszerek közül 1641 helyen a hallertoni systema van elterjedve. Nálunk az utolsó 4 évben épültek fűtött komlószáritók és pedig: Segesvár 2, Székelykeresztúr 2, Fehéregyháza, Szt. Erzsébet, Réten, Sepsiszentgyörgy, Ilyefalva, Erdőszentgyörgy 1-1; a *Bácskában*: Petrőc, Kiszács, Palánka s Szabadka és Gyögyénben; *Fehérmegyében*: Nagylángban, Vajtán, Egresen, stb. — r - s.

— **Németország állatállománya.** A Németbirodalom 1904. december elsején végzett állatszámolásának hivatalos eredményeit most teszük közzé és e szerint volt a Németbirodalomban:

4,267.403	drb	ló
19,331.568	„	szarvasmarha
7,907.173	„	juh
18,920.666	„	sertés
3,329.881	„	kecske.

A korábbi állatszámolások eredményeivel szemben, a juhokat kivéve, minden állatfajnál állandó emelkedés állapítható meg. Az 1900. évi számlálással szemben a szaporodás lovaknál 1:7, szarvasmarhánál 2:1, sertésnél 12:6, kecskénél 1:96 százalék; juhoknál a csökkenés 18:4 százalék. Németország állatállományának ezen nagyfokú növekedése élénk ellentétben áll a mi állatállományunk fejlődésével, a mely bizony — mint az 1905. évi állatszámolás adatai mutatják — épen nem halad fölfelé.

— **Franciaország burgonyaszükséglete.** Franciaországban a legutóbbi kedvezőtlen burgonyatermés következtében nagy bevétel van burgonyában. A németek ki is használják a kedvező konjunkturákat. Vasúti relaxciákat, kikötői díjakat eszközöltek ki. Mivel a burgonya-export minden évben nagyobb, magyar termelőinknek is számot kellene vetni vele. A legkelendőbb burgonya-fajták Franciaországban ezek: Saucisse, Hollande, Marjolaine, Magnum bonum, Geante blue, Early rose. Étkezésre a sárgahúsú burgonya, gyártásra inkább a fehérhúsú burgonya kapós.

— **Mellékletünk.** Lapunk ezen számához mellékelve veszik olvasóink *Faragó Béla* cs. és kir. udv. száll. zalaegerszegi magyar magpergető gyáranak csinosan összeállított és jutányos árakat tartalmazó árjegyzékét: *lomb és tülevelűk magvairól*, csirázató készülékekről, híres honosított fajburgonyákról, vadfa és gyümölcs csemetékről, rózsákról, stb. Ajánljuk olvasóink érdeklődésébe.

— **Willinger Márton** szőlőnagybirtokos és szőlőoltvány-telep-tulajdonos (Zomba Tolna m.) legújabb árjegyzéke, melyet ritka gazdag tartalmánál és izléses kivitelénél fogva t. olvasóink figyelmébe ajánlunk, a napokban hagyta el a sajtót. A telep eddig 14 elsőrendű kiállításon arany, ezüst, dísz- és elismerő oklevéllel, megrendelői részéről pedig több ezer a legkülönfélébb elismerő és hála levelekkel lett kitüntetve; e miből megtudjuk, hogy a telep, mely az ország legnagyobb és legmegbízhatóbb ilyenü vállalatai közé tartozik, ma 115 kat. hold területű, amiből 45 hold immunis homok, 860 fajtából álló gazdag fajgyűjteménnyel, a többi részben amerikai vesszőtermelő, gyökereztető és ojtvány-szőlőből áll. E 860 fajtából álló európai fajgyűjteményből ca 3 millió sima és gyökeres vessző kerül eladásra, különféle színű és gyümölcsű bor csemege, chassla és muskotály fajokból; továbbá

ca 2 millió amerikai fajtisza sima és gyökeres vessző még ca 1/3 millió ritka szép dus gyökereztető gyökerez fás és gyökerez zöld ojtvány többféle alanyon, úgyszintén ca 100 ezer fajtisza, tökéletes zöld ojtvány. Árjegyzékét a telep kezelősége Zombán (Tolna m.) megkeresésekre szívesen küld. Ugyancsak Willinger Márton elismert szakember kiadásában megjelent nagyobb kiadású, 152 oldalra terjedő fajismertető, mely hézagpotló és páratlan a maga nemében, amennyiben 723 európai szőlőfajnak eredetét, szakszerű leírását, érési idejét, azok helyes metszési módját, színét, borát, illetve borhoz való alkalmazhatóságát, azonkívül a szénkénevezési eljárást, a legjobb és legelterjedtebb amerikai fajok leírását és talajigényeit, úgy ezek levélzetének lenyomatát, továbbá az »Ezeréves Magyarország emléke« nevű újdonsági szőlőnek eredeti nagyságu szőlőfűrtjének ábráján kívül még vagy hatvan, néhány legszebb és legkitűnőbb szőlőfaj jól kifejlett bogycóinak eredeti nagyságu s jól sikerült lenyomatát is tartalmazza. Ez utóbbi mű 75 fillér levélbélyegben vagy utalványon történő beküldése után, mivel tényleg még az előállítás költsége sem lehetnek megfizetve, portómentesen megküldetik. Utaljuk különben t. olvasóink figyelmét a cég mai számunkban megjelenő hirdetésére.

— **Megvételre vagy haszonbérbevitelre** keresek 500—1000 holdig való jó birtokot vasut-hoz közel: ajánlatokat kérem a kiadóhivatalhoz intézni. 1605

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselesége

Kolozsvárt, Jókai-utca 2-ik szám alatt
(gr Rhédey-ház, I. em.)

— Ez intézet alapfőkéje 40 millió korona. —

ZÁLOGLEVÉLKÖLCSÖNÖKET

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra, — a mennyiben a pénzvisszonyok változtatást nem követelnek — 4%-os záloglevelekben a következő feltételek mellett:

15 évi törlesztésre	9 20%
20 évi törlesztésre	7 60 »
25 évi törlesztésre	6 70 »
30 évi törlesztésre	6 10 »
35 évi törlesztésre	5 65 »
40 évi törlesztésre	5 35 »
42 1/2 évi törlesztésre	5 25 »
45 évi törlesztésre	5 10 »
50 évi törlesztésre	4 90 »
65 évi törlesztésre	4 60 »

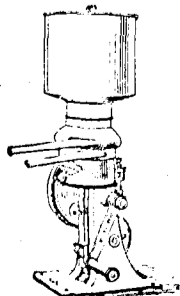
Kölcsönök 4 1/2%-os záloglevelekben is kaphatók ezekhez viszonyított magasabb annuitás és kedvezőbb leszámítás mellett.

A fennebbi részletekben úgy a kamatok és kezelési, mint a tőketörlesztési hányad is befoglaltatik.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

az „Erdélyi Gazdasági Egylet”

bizalmi férfai adnak véleményt.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Különlegesség: „Svéd Globe Separator”

1660

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

kézierő- és turbina hajtásra, úgyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj- és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
ÚJ IRÁNYVEK SZERINT TENYESZTVE.
WOHANKA-FELE JAVÍTOTT

ECKENDORF, MAMMUTH, OBERNDORF
 TENYESZTÉSE VEGETÁCIÓALAPJÁN,
 NAGY TÁPANYAG-TARTALOM ÉS TÖMEGTERMELÉS
 SZAVATOLÁS MELLETT

WOHANKA és TÁRSASÁG BUDAPEST
 V. Váci-körút 76.

Most a legjobb alkalom, amikor igazán szép I. s. osztályú szőlő-OJTVÁNY- és VE-SZŐ olesó pénzen kapható!

Bakator, Erdei, Ezerjő, Furmint, Leányka, Mézesfű, Mustos-fű, Ol és Rajn., Rizling, Szlankamenka, Veltelin, Alic., Bousche, Petit bousche, Cichant, Burgundi, Carbenet, Kadarka, Merlot, Chasl. Bl. roug. Musc. Alexandr., Passatuti, Ottonel stb. stb. Ezre 160-180 kor. száza 18-20 kor.

Kiváló csemegék: Ezre 180-250 kor., száza 20-50 kor.
 Legfinomabb és legújabb újdonság a „CSABA GYÖNGYE” érik már július elején, gyökereis ojtvány száza 70 kor., 10 drb. 10 kor.
 Európai sima ugyanebből ezre 600 kor., száza 65 kor., 10 drb. 10 kor., drbja 2 korona.
 „EZER ÉVES” gyökereis ojtvány száza 35 kor., 10 drb., 5 kor.
 Európai sima ezre 60 kor., száza 10 kor. 10 drb. 2 kor.
 Gyökereis 2 éves Ripar port. I. oszt. 35 kor., II. oszt. 30 korona.
 „1” „Solonis I.” „30” „II.” „25 korona.
 Sima „I.” „18” „II.” „4 korona.
 EUROPÁI sima veszők: 860 legfinomabb és legújabb fajokban legolcsóbban: Árjegyzék, mely mindezek leírását, metszését, érési idejét, stb. tartalmazza, 8 a legszebb eredeti nagyságu fénynyomattal 75 fillér beküldése ellenében bérmentve. Megrendeléseket 1/3 előleggel kér

WILLINGER MÁRTON szőlészete, Zomba, (Tolnamegye.)
 Excelsior zöld ojtó gummi 98% biztos megeredéssel 1 kgr. 35 kor., 1/2 kgr. 18 kor., 1/4 kgr. 10 kor. HORDÓK: Több ezer Hl. még most is bor van benne, transport és ászok, mind igen jó karban s alig használt Hl.-je 4 1/2-7 koronáig. 1688

Zöldoltás eladás.

Régi vevőim bizalma folytán óriási oltás készletemből már csak a következők vannak eladók:

40,000 sima zöldoltás ára ezrenként	40 frt.
25,000 gyökereis zöldoltás telepítésre ezrenként	70 frt.
40,000 2 éves gyökereis zöldoltás, mely a hiányok pótlására egyedül alkalmas ára ezrenként	90 frt.
I. osztályú sima Riparia portalis	8 frt.
II. „ „ „ „	4 frt.
I. „ „ „ „ gyökereis 2 éves Riparia portalis hiányok pótlására	16 frt.
Vékonyabb gyökereis Riparia portalis, mely telepítésre legalkalmasabb	11 frt.

Az oltványok a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege fajok.

Székely J.
 Gyöngyös,
 Szt. Urbán templom.

1685

„Kosmos” hornyolt asfalt-lemez

Gyakorlatban kitűnően bevált, számos elismerés.

1. Teljesen páramentes, hővédő és tűzbiztos fafödémek előállítására.
2. Nedves falak szellőzéssel való tökéletes kiszáraitására.
3. Legkülönbözőbb czélokra.

Mindennemű felvilágosítás, költségvetés, mintaismertetéssel és műszaki vélemény díjmentes.

A munka télen is végezhető.

Greif Antal okl. mérnök műszaki irodája — Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.
 Telefon 89-24. 1679

A »Kosmos» lemezek alkalmazásainak részletes ismertetése az »Erdélyi Gazda« 1906. évi 7. és 8. számaiban jelent meg.

Szőlőbirtokos urak figyelmébe!

Ajánlja magát, szakiskolát végzett, teljesen kifogástalan jellemű, minden megkívántató jótulajtonságait igazoló, nőtlen fiatal szőlész.

Czir:

Kovács István
 1684 szőlészeti munkavezető,
 Arad-Csála.

Motor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
 brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

SZŐLŐGAZDÁK FIGYELMÉBE!

Éppen most jelent meg az új **Vincellérkönyv** 2-ik kiadása szemléltető rajzokkal.

Ára kötve 80 fillér.

Megrendelhető: **Vaday Józsefnél, Nagyváradon.**
 Hozzáértők véleménye szerint „Ilyen értelmesen, röviden és gyakorlatiasan még egy könyvben sem volt összefoglalva a szőlőművelés tudománya.” 1671

Eladó élőfák.

Lucfenyő 1 mtr. magas 70 fillér, 75 cm. magas 56 fillér, 50 cm. magas 40 fillér.
 Juharfa 2 mtr. magas 20 fillér, Vadgesztenyefa, Kődiófa 1 1/2 mtr. magasak 10 fillér. Faiskola: **Gönyő** (Győrmegeye). Megrendelhetők: **Márfy Ede** Budapest, vár, országház-utca 2. 1676

HANNA-ÁRPA VETŐMAG
 eladó

100 kilogrammonként
15 koronáért

Aranyos-Gyéres állomásra szállítva
 — bóró —

Bornemissza Elemér
 gazdaságában,
 Hadrév, u. p. Gerend.
 1686

WOHANKA-FELE
 MYERSOLA
 MOTOR ÉS
 KÖMÖBILI

LEGOLCSÓBB és LEGMEGBIZTALTOBB ÜZEM. 1/2-3 HILLER ORÁRORÓKONKÉNT

MINDEM PENYUGYORI HENOR ÉS HENGENY NÉLKÜL

WOHANKA és TÁRSASÁG BUDAPEST
 V. Váci-körút 76.
 HELLENMOR BPEST

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök „Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimélt eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birto- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes — akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

„Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.“

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		453.436.11 "
	Összesen:	2.333.676.11 K
1901. évi fölösleg		90.349.— K
1902. " " "		59.782.36 "
1903. " " "		109.331.73 "
1904. " " "		72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletleltől kezdve a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet letelese közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013 az igazgatóság.

Eladó 500 métermázsas I, szépen szárított hegyi széna. Tudakozódhatni Butsy Lipót földbirtokosnál Vajdahunyadon.

1681

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: CASPARI FRIGYES MEDGYES, 135. N.-Küküllőmegye) volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. Képes árjegyzék számos elismerő lovallal ingyen és bérmentve. 1639

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Aranyérem Páris 1900. — 45 remekelés.

Ogris Márcus

1823

fégyvergyár és (präcios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és czéllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 — kilogramm.

Forradalom!!

Legujabb Legujabb.

A vadászvilág technikai terén való orvoslásra a TAMBOUR-féle kettős hatású önműködő biztosító és ellenbiztosító szabadalom a bármily rendszerű fegyvereknek rögtöni lökészenléte ad és egyszetsmind absolute biztosítást véletlen elsülés ellen.

A töltött fegyver felhúzott kakasokkal, beállított rögtönzövel bármily helyzetben, csak a Tambor szabadalom által van minden veszély elhárítva, minden fegyver veszélytelen lesz mint egy sétat. Kérjen kimerítő prospektust ingyen és bérmentve. Levelezés magyar! Levelezés magyar

A legjobb minőségű juta- és len-

Zsák

vízhatlan kazal-, gép- és székér-

PONYVA

bármily méretben a legolcsóbb g/ári árban kapható 1451

Marha-Mérlegek! Erős vaskorlással 1500 kilogramm horderőre to- lószílyal vagy súlyokkal mérésre berendezve a legjobb és a legerősebb szerkezettel!

Szekér-Hid-Mérlegek! Kocsik, szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 méter hosszú, 2 méter széles, to- lószílyal erős és szolid kivitelben.

Raktári-Mérlegek! Mindenféle rendszerű, erős és pontos kivitelben minden mérleg törvényesen hitelesítve 3 évi jótállás és jókarbantartás mellett.

Dénes Manó

gazdasági szekér-hidmérleg és marha-mérleg gyáros

Budapest.

1610

Gyártelep:

VII., Dohány-utca 57.

Iroda és raktár:

VII., Dohány-utca 78.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149 Postatakpztri Cheque számla: 1560 3 Cheque számla: a Magy. leszámit. és pénzváltó-banku ál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a teleklönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szaksterű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint közszégi szövetkezeteknek tümege megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészgyári berendezéseket, Szecskaavógókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, ezukor-, szesz- és keményítő-gyárak be- rendezése. Műtrágya, erőtakarmányok Derbymelasse, zsák, ponyva stb. stb

1461

1461

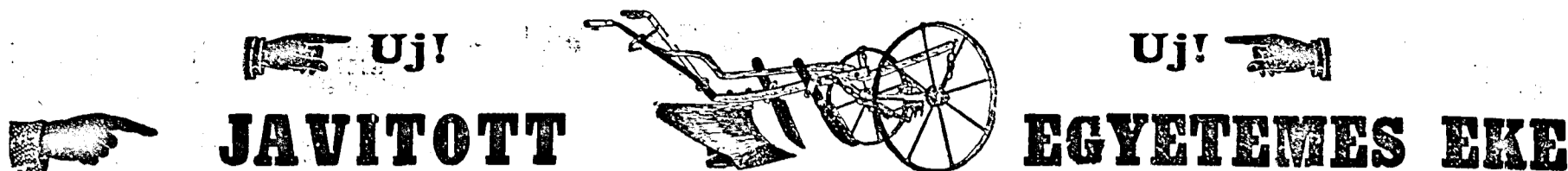
FISCHER J.

ponyva- és zsákár- házában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

vasuti kocsik és aszta- gok takarására. mérsékelt kölcsöndíj mellett.

Egyszer használt zsákok liszt. korpa, tengeri, fa- szén töltésre állandóan olcsó árak mellett kaphatók.

(Jurenák Miklós szabadalma.)

A nagyenyedi gazdasági kiállításon „Állami éremmel” kitüntetve.

Ezen eke előnye: El is zárható, miután így az egyenletes mély szántás biztosítható. Munkaközben le és feljebb állítható, amiért bármilyen talajon, sík vagy hegyes vidéken, egyformán használható. Kevesebb vonóerőt igényel, bár munkaképessége 30—40 százalékkal több, 100 százalékkal jobb. Gyepes, zombékos, nádas talajt is feltűnő előnnyel fordít és porhanyit. A talajt száraz állapotban is hantok nélkül szántja. Rögzíthető kerekeivel rögzös, feltöltött talajon is oly nyugodtan jár, hogy vezetni ott sem szükséges. Szántóvasai kopásnak kevésbé vannak kitéve, mert a csoroszlyák fordítás előtt már a talajt lazítják. Mert egyszerű, nem pusztulékony, bárki által könnyen kezelhető. Kerekei a tengelyen, az agy elkopása után, javítás nélkül a tengelylyel forog. Rögtörő hengerek használata felesleges.

Az ekék árai: Budapesten, Üllői-ut, 91. sz.:

J. 10. M. ekekészlet acélekefejjel, kettős csoroszlyával 75 kor. — J. 7. M. ekekészlet acélfejjel, kettős csoroszlyával 65 kor.

J. 8. M. ekekészlet acélekefejjel, kettős csoroszlyával 70 korona.

Utánvételes megrendeléskor 20 % fizetendő előre.

A tisztelt megrendelők néhány bizonyítványának szószerinti és rövidített kivonatai:

Javitott egyetemes eke

(Jurenák Miklós szabadalma.)

A mint kitavasodott, azonnal kísérlet alá vétettem egy drb. 7. D. M. Jurenák ekét. Erre nézve ma még minden dynamomérés nélkül szakvéleményem a következő:

A 7 hüvelyk mélyen járó ekét, reggel beállítottam a legmélyebb 7 hüvelyk szántásra és zárókészülékével az ekét bezárattam, hogy elállítható ne legyen. Az eke egész nap ugyanazon pár ökörral szántott. Délután 4 órakor jöttem ki az ekéhez és saját magam szántottam vele sötét estig. Ezen munka közben a következő tapasztalatokat szereztem:

Az ekét ugyanazon pár ökör vígan vontatta.

Azon berendezés, hogy első csoroszlyája, mely a rendes csoroszlya helyén van, egy czollal balra ki van szerelve az ekefej függélyes síkjától egyenesen — fenomális. Az eke ezáltal már roppant erőmegtakarítással jár. Azon surlódás, melyet az ekefej függélyes metszési síkja előállít, a minimumra van redukálva s e mellett az eke által vont barázda tiszta.

A második csoroszlya munkája, mely a földhasábot még közepén szintén függélyes irányban áthatítja, szintén hatalmasan közreműködik az erő megtakarításához. A föld aprózásában pedig egyenesen meglepő eredményt tüntet fel.

Mondhatom, ezen eke munkája tökéletes. Ennél többet ekétől várni nem lehet. Fordítása, aprózása, egyaránt tökéletes, ehhez szó nem fér.

A taliga egyszerűsége roppant előny. Ámbár én még a »Bóni« rendszer elhagyását is ajánlom, hogy e kerekek ne csak az agyon, hanem a tengelylyel együtt is fordulhassanak, azt én szükségesnek és indokoltnak nem tartom. Szilárd tengelyt javaslok, melyen az agy forogjon csak. A tengely forgása a reá merevített agygyal felesleges. Az eke önvezetése tökéletes, vezetés nélkül maga jár, Ellenben a fogyasztásnál egy lánczra akasztva szintén kifogástalanul, pompásan működik.

Tiszttem az eke becsukhatósága és a szántásmélység teljes ellenőrizhetőségéért lelkesedik, béreseim pedig az eke könnyű járásáért, könnyű kezelhetőségéért. Valamennyi veszekedik a Jurenák-ekéért, mind abba szeretne fogni.

Éz jobb jel, mint ezerféle erőmérés, megdynamomérikus számítások.

Ha a 7 czolos eke nyakig jár a földbe, akkor is könnyebben jár, mint a más gyártmányu »Sack«-ekék 5 czol mély szántásnál.

A munka szaporasága is meglepő, mert az ökör vígan halad benne és nem erőlködik és mert 10 czolos földhasábot mindig lehasítok vele.

Én azt hiszem, 30 sőt 40 százalékkal mindig okvetlen többet szánt, mint más »Sack« rendszerű eke.

Jótállok, hogy 3 Jurenák ekével leszántok annyit, mint 2 kettős ekével. Holott az első módon 6, az utolsó módon 8 ökör kell. De azután a munka mennyire más! Egy fogasolást okvetlenül megtakarítok.

Most folytatom kísérletemet a 8-as Jurenák-ekével, erőmérővel és összehasonlításokkal a még friss töréseknél.

Kísérleteimet gazdatársaimmal közölni fogom.

Ma annyit konstatalhatok, hogy a Jurenák-ekéhez fogható ekét én sohasem láttam, jobbat vagy ehhez foghatóat én nem ismerem, pedig 25 éve kísérek figyelemmel minden újat, mi e téren megjelenik.

Herényi Gothard Sándor.

M. Kir. Földmivvelésügyi Miniszterium
hegyvidéki kirendeltsége.

Tekintetes

Jurenák Miklós urnak

BUDAPEST.

Üllői-ut 91. I. e 8.

A folyó év október havában Munkácson megtartott gép- és eszközkiallítás alkalmával kipróbált 2 darab Jurenák-féle eke működése a következő eredménnyel járt:

A szántás egy nehéz, erősen felázott agyagtalaju táblán, buza tarlóban végeztetett 2 ökörral, minden változatban 11—25 cm. mélységig és 22—28 cm szélességben.

Az eke munkája minden tekintetben kifogástalan.

A barázda feneke tiszta és vízszintes, oldala függőleges, kormány lemeze jól porhanyit és gyönyörűen fordít, úgy, hogy akár cseké y, akár pedig a mély szántásnál a tarlót vagy gyomot tökéletesen aláfordítja.

Az eke járása könnyű és biztos, a mi a taliga és önvezeték pontos szerkezetének tudható be.

A csukló szerkezettel bíró gerendely lehetővé teszi az ekének munkaközben való feljebb emelését vagy leeresztését anélkül, hogy az eke járásából egyébként kimozdulna, avagy vele megállani volnánk kénytelenek.

A három óráig tartó próba szántás alatt egy pár ökör a 105 kilogramm súlyu ekét könnyen húzta.

Az eke ez alkalommal csak teljesen sík

talajon lett kipróbálva, a tavaszi szántások ideje alatt azonban kísérletet teszünk vele erős lejtésű talajon is, mely alkalommal véleményünket becses óhajára ismét megadhatjuk.

Munkács, 1905. november hó 30-án.

M. kir. földmivvelésügyi ministerium
hegyvidéki kirendeltsége

Dr Marton.

»A Köztelek« 1905. évi 7-ik számában, a szászbereki uradalomhoz próbára kiadott ekékből, az O. M. G. E. az alábbi birálatot közli:

»Jurenák eke bármily széles fogás mellett biztosabban jár, mint akár a »Sack«, akár a Schuttlevorth, akár a Bächer Melichár-eke. A szarvát nem kell tartani, ami nagy előnye, mert a béres a figyelmét az ökrök egyenletes húzására fordíthatja inkább. A vendég csoroszlya kitűnően működik, egész taposott földben is elég jól végzi az elő porhanyítást fagyos földnél azonban beveendő. A kormány hasonlóbb lévén a régi Vidacshoz, a »Sack«-nál sokkal jobban fordult és ezáltal tisztább barázdát is hasít, miáltal azután utána jövő eke munkája könnyebb.

A menés közbeni mélység szabályozása egészen jól bevált, elég könnyen kezelhető és kifogástalanul működik is. Ezen készüléknek előnye csak kondicionált nehéz talajoknál tűnik ki, ahol néhány öl hosszában kinyomja az ekét, a következő pillanatban pedig már beszívja. »Sack« D. 10 M. jelű ekével igen kötött, mély fekvésű fekete szurkos talajnál is kevesebb vonóerőt igényel a »Jurenák«, mint a »Sack«-eke. A mellékelt diagramm szerint a »Jurenák«-eke 210, a »Sack« eke 230 kg. átlag vonóerőt igényel.

Blantz Jenő
urad. főtiszt.

Az eke munkája úgy a szántott, mint az igen kötött parlag földön kifogástalan volt; előnyös szerkezeténél fogva tökéletesen fordít és kitűnően porhanyit. Egyenlő mélységű szántás biztosítását szolgáló elzáró készüléke, nagy előnye az ekének.

Erőmérés a próba alkalmával foganatosítva nem lett, mindazonáltal konstatalható volt, hogy nagyobb vonóerőt nem igényel, az ugyan akkor ott dolgozó »Sack«-ekénél, bár minden tekintetben tökéletesebb munkát végeztet annál.

Nagyvárad, 1905. április 3.

Tisztelettel

Papp Imre

nagyváradai latin szertartásu káptalan, urad. főtiszt.

536 1905 szám.

Biharmegyei Gazdasági Egyesület**Nagyvárad.**

Fenti számú eke a luczerna-gyökerekkel teljesen összekuszált talajon igen szép munkát végzett a mellett, hogy egyes eke által soha nem látott nagy darab földet vágott le, elég mélyen szántott, teljesen fordított és jól porhanyított. A kettős csorozlya rendszere itt igen érvényesült, mert anélkül, alig hisszük, hogy eke ilyen szép munkát teljesíthetne.

Ha a gazda az ekét szükséghez képest jól beállította, azt egy kulccsal jól elzárhatja, miáltal egyetlen mély szántást ér el, mert a béresnek nem áll módjában a szántás mélységén változtatni.

Nagyvárad, 1905. április 12.

Tisztelettel Markovits Antal,
gazd. egyleti elnök.

A küldött ekével teljesen meg vagyok elégedve.

Szerencs, 1905. május 13.

Tisztelettel Vitányi Bertalan.

Az ekét a legkeményebb letaposott ugarföldbe állítottam be »Sack« féle ekével egyszerre. Míg a »Sack« féle eke nagy hantokat hagvott maga után, addig a »Jurenák«-féle eke után a kemény megszántott föld úgy nézett ki, mintha meg lett volna boronálva.

Az ekén levő elzáró készülék, melylyel a szántás egyenletes mélységét és ellenőrzését biztosíthatja magának az ember, egy valóságos áldás a gazdára nézve.

Krasznik-Vajda, 1905. július 20.

Tisztelettel Sugár Miksa,
gazd. intéző

Teljesen meg akartam győződni az ekék jószágáról. Most már igazán bizonyíthatom, hogy az ekék igen szép és alapos munkát végeztek éppen egy nehezebb szántású földbe. Veres here tarló volt, sok helyen nagyon agyagos, szikeres, amellet még száraz is. Az eke kitü-

nően fordított, szóval teljes elismeréssel vagyok iránta

Nézsá, 1905. július 12.

Tisztelettel Blaskovich Elemér.

Az ekék kitünően dolgoznak.

Iklód, u. p. Török-Szakos, 1905. nov. 12.

Tisztelettel Ross Nándor.

Az ekét megpróbáltam, igen száraz köiött agyagos talajban, úgyszintén száraz gyeplegélőn lementem vele 28-30 cm.-re, tökéletes munkát csinált, a földet kitünően porhanyította; a kettős csorozlya rendszere minden földben kitünő, kifogástalan munkát csinál.

Ami pedig az eke meghagyását illeti, az ha egyszer el van zárva, a gazda nyugodt lehet, mert a béres nem tudja feljebb venni és így egyforma mély szántást kell neki csinálni. T.-Büd, 1905. szept. 21.

Tisztelettel nánási Oláh József.

Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Szentesen.

A gyakorlatilag bemutatott »Jurenák«-féle szabadalmazott javított egytemes eke a legkeményebb kötött talajban is kifogástalanul dolgozik, tökéletesen fordít és kettős csorozlyája a talajt jobban megporhanyítja, mint bármely más eke. — Szántás közbeni regulozása, valamint az egyenlő mélységű szántás biztosítására szolgáló elzáró készüléke nagy előnye az ekének. Az eke talyiga minden tekintetben hasonlíthatatlanul jobb az eddig ismert eke talyigáknál és sokkal könnyebben kezelhető.

Érőmérés a megejtett próba alkalmával nem foganatosított ugyan, mindazonáltal konstátálható volt, hogy az ugyanakkor ott dolgozó »Sack« és »Agraria« illetve Resiczai ekénél nem igényel nagyobb vonóerőt bárha annál tökéletesebb munkát végez.

Szentes, 1905. szeptember 25. én,

Tisztelettel

Kádár Árpád
egyl. titkárDr. Czikatriczis Lajos
egyesületi v. elnök.

Miután az ekét kipróbáltuk és azt minden tekintetben kifogástalannak találtuk, szükség esetében nem fogjuk elmulasztani szükségletünket Önöknél beszerezni, valamint azt sem, hogy azt gazdatársainknak alkalomadtán legjobban ajánljuk.

Pa.-Hatrongyos, 1905. október 27.

Tisztelettel Spitzer Testvérek.

Gróf Almásy Pál Puszta-Tenyői uradalma.

A pusztanagytenyő gazdaság részére megküldött 10-es számú ekéket kemény, kötött talajon, laza homok területen és gyeptörésben egyaránt kipróbáltuk s jól eső örömmel jelentjük ki, hogy azoknak kitünő szerkezete és pompás munkája, minden dicséreten fölüll áll. — A kettős csorozlya alkalmazása, mely a fogas és rögtörök munkáját nemcsak megkönnyíti, de sok esetben feleslegessé is teszi, igazán genialis gondolat volt, melynek különösen a gyeptörések végzésénél tünik ki rendkívüli fontossága; úgy annyira, hogy már ez az egy körülmény is a Jurenák-féle ekét úgyszólván nélkülözhetlenné teszi.

A gerendelyre alkalmazott emelvény, melylyel a szántás mélységét munka közben is szabályozhatjuk, továbbá az az egyszerű, de igen elmés szerkezet, melylyel a bérést a már egyszer megállapított szántásmélység pontos betartására kényszeríthetjük, mind oly tulajdonságok, melyek az Ön ekéit az eddig alkalmazásban volt ekék elé helyezik.

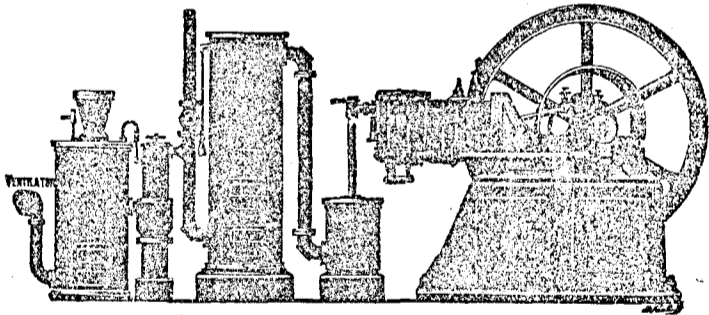
Nagy elismeréssel kell még megemlékeznünk az Ön talyigáiról, melyeket tetszés szerint oly módon is be lehet állítani, hogy a kerekkel együtt az egész tengely is forog, miáltal a kerékagyok és tengelyvégek kopását akadályozzuk meg.

Puszta Nagy-Tenyő, 1905. november 8.

Kiváló tisztelettel Tichy Antal
urad. tisztartó.

1678

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok**BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.****Motorgyár és vasöntőde: Bécs.**

Benzin- és petroleum-motorok és locomobillók, szlő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Url Rezső

sertésbizományos

BUDAPEST,

VIII., Berkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít 1534.

Gróf Teleki Arvéd drassói uradalmaiban u. p. t. és vasut: **Koncza,** elsőrendű, erőscontu, legelőn nevelt**magyar bikák,**

polandkina tenyészkanok, pekingi gácsérok darabja 8 korona, fekete Orpington kakasok darabja 20 kor. szállíthatók. Pekingi kacsa-tojások 8 kor., emdeni libatojások és fekete Orpingtontojások 20 koronáért tucatonként előjegyezhetőek. Vetőmagvak I-ső minőségben kaphatók.

1675 l.

Eladó házhelyek!

Kolozsvár legszebb jövőjű, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az Erdélyi Gazdasági Egylet telkén, az Attila-utczában, még néhány jó fekvésű házhely eladó!

Csatornázás, Vizvezeték, Villanyvilágítás!

Bővebb értesítés: naponta d. e. 11-1-ig és d. u. 4-6-ig az E. G. E. titkári irodájában Kolozsvártt, Petőfi u. 7. sz. I o. balra.

1596

Nagyságos Hamák Kolos kir. táblabíró ur szőlő-uradalmában absolut szokványyszerű Ripáriára ojtott bámulatosan erős 2 éves gyökeres fás fajtisza

Som (furmint) Leányka, Százlevelű, Ezerjő eladó.

Oly erősek, hogy öreg szőlőben pótlásra is alkalmasak és a 2-ik évben teljesen teremnek, ezre 90 forint.

Abasár (Hevesmegye)

Tóth Sándor,
urad. szőlőintéző.

1673

Eladó mérlegek!

Három tizedes magtári-, I marha- és I szekér-mérleg, teljesen használatlan állapotban, Fairbanks-félék,

igen olcsón eladók.

Bővebbet a kiadóhivatal!

1683

Próbára ingyen.
Helyesen gondolkozó csak
Ausztia-Hungária költőgépet

1663

vesz.

Részletfizetés.

Zahner Henrik főtanító „Silesia“ szárnyasudvarában, Brand-sdorf, Osztr.-Sziléziában, költőgépeimmel az eredmény 120 tojással: I-ső költés 95%, II-ik 97%, III-ik 96%, IV-ik 97%, V-ik 95%, VI-iknél pedig 97% tyúk, kacsá és csirke.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Elismerőlevél több cs. és kir. főerdésmesteri hivataltól, számos hercegi és grófi jószágkezelőségtől.

G. MÜCKE, Reisenberg bei Wien.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kőbő-gázüzem számára
Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúzóok.

1475

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú műtrágyafélék, ugymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők.

„AGRÁRIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe! Egyetememes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélanag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.